

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E - mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Профспілка працівників
освіти і науки

Щодо пропозицій виходу з кризи,
пов'язаної з COVID-19

Розглянувши звернення, надіслане на Урядову гарячу лінію (реєстраційний № ТР 10839963/Д2 від 25.06.2020), зареєстроване у Міністерстві освіти і науки України під номером 1546/0/УКЦ-20 від 13.07.2020, щодо пропозицій виходу з кризи, пов'язаної з COVID-19, висловлюємо Вам щиру вдячність за небайдуже ставлення до сучасних проблем у системі освіти в Україні і наголошуємо, що Міністерство поділяє Вашу стурбованість проблемами, які існують в цій галузі та в межах компетенції повідомляє.

Щодо забезпечення державного фінансування освітньої галузі відповідно до вимог законодавства

Відповідно до статті 78 Закону України «Про освіту» держава забезпечує фінансування на освіту в розмірі не менше ніж 7 відсотків валового внутрішнього продукту. На сьогодні цей показник становить 5,9 %.

З метою реалізації вимог законів України у сфері освіти і науки та Плану дій Уряду МОН при поданні проектних показників на плановий рік, щороку подає свої пропозиції. Однак, при затвердженні державного бюджету на відповідний рік, пропозиції МОН не враховуються в повному обсязі.

На сьогодні відповідно до пункту 5 Протоколу наради від 17 липня 2020 р. під головуванням Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала (реєстр. № 30443/0/1-20 від 17.07.2020) МОН разом з Мінфіном опрацьовує питання щодо можливості збільшення на 2021 рік видатків на освітню субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам та передбачення видатків на заходи, пов'язані із забезпеченням пожежної та техногенної безпеки закладів освіти.

Крім того, з метою реалізації вимог законів України у сфері освіти і науки та Плану дій Уряду МОН надало свої пропозиції щодо необхідності у 2021 році

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
№1/11-5026 від 27.07.2020

6398929221

продовжити фінансування пріоритетних напрямків політики у сфері освіти і науки, розпочати нові та передбачити на їх реалізацію видатки в повному обсязі.

Щодо забезпечення фінансування для забезпечення здобуття освіти дітьми з особливими освітніми потребами

Для здобуття освіти дітьми з особливими освітніми потребами функціонує розгалужена мережа закладів загальної середньої освіти, зокрема у 2019/2020 навчальному році функціонували **325 спеціальних закладів освіти** (3 приватні) з контингентом **37111 учнів**, в тому числі - 91 навчально-реабілітаційний центр, де навчалися 9 827 учнів зі складними порушеннями розвитку. Із загальної кількості учнів спеціальних закладів загальної середньої освіти **21 589 мають інвалідність (58,3 % від загальної кількості учнів, які навчаються у спеціальних закладах)**. За останні три роки **кількість учнів з інвалідністю збільшилася на 21,6 % (3 834 осіб)**, що свідчить про зміну контингенту учнів з більш складними порушеннями розвитку. Освітній процес у таких закладах здійснюється з урахуванням особливостей психофізичного розвитку учнів, зорієнтований на розвиток особистості та має корекційну складову.

За оперативною інформацією регіональних органів управління освітою станом на 15.06.2020 мережа таких закладів скоротилася на 40 одиниць і налічує 285 спеціальних закладів, 73 навчально-реабілітаційні центри та 212 спеціальних шкіл для дітей: з порушеннями зору – 27; з порушеннями слуху – 34; з порушеннями опорно-рухового апарату – 8; з порушеннями мовлення – 17; з порушеннями інтелектуального розвитку – 126 закладів.

Така тенденція прослідковується з часу запровадження інклюзивного навчання. За офіційною статистичною інформацією у 2019/2020 н. р. кількість учнів, які здобували освіту в інклюзивних класах закладів загальної середньої освіти становила **18643 особи, що на 57 % (6777 осіб) більше**, ніж у попередньому (у 2018/2019 н. р. – 11866 учнів).

З метою забезпечення психолого-педагогічного супроводу здобувачів дошкільної та загальної середньої освіти під час інклюзивного навчання в Україні розвивається мережа інклюзивно-ресурсних центрів (далі – ІРЦ), яка налічує **627 ІРЦ**. Всі центри забезпечені обладнанням відповідно до розробленого Міністерством переліку (наказ МОН від 03.05.2018 № 447) та комплектами сучасних світових методик для проведення комплексної оцінки розвитку дітей.

З урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 20.05.2020 № 392 щодо послаблення протиепідемічних заходів Міністерством освіти і науки України (лист від 26.05.2020 № 1/9-278) рекомендовано, з урахуванням рішення регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки на надзвичайних ситуацій, забезпечити першочергово проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дітей, які мають розпочинати здобуття початкової освіти у 2020/2021 н. р. та зараховуються до закладу освіти вперше.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» за бюджетною програмою 2211220 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами» (далі – субвенція) передбачено видатки в обсязі 504 458,3 тис. гривень.

Субвенція спрямується на проведення (надання) додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг), що визначені індивідуальною програмою розвитку, особам з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту в інклюзивних класах (групах) закладів дошкільної та загальної середньої освіти, а також особам з особливими освітніми потребами, які здобувають загальну середню освіту у закладах професійної (професійно-технічної) освіти одночасно з набуттям кваліфікацій професійної (професійно-технічної) освіти.

Зокрема, на оплату за проведення корекційно-розвиткових занять і придбання спеціальних засобів корекції для учнів інклюзивних класів закладів загальної середньої освіти – 410 114,0 тис. грн (збільшилася кількість учнів інклюзивних класів – 19 345 осіб по 21,2 тис. грн в середньому на одну особу, з яких – 15,0 тис. грн видатки споживання, 6,2 тис. грн видатки розвитку);

оплату за проведення корекційно-розвиткових занять і придбання спеціальних засобів корекції для вихованців інклюзивних груп закладів дошкільної освіти – 87 572,5 тис. грн (кількість вихованців інклюзивних груп – 4 681 осіб по 18,7 тис. грн в середньому на одну особу, з яких – 12,5 тис. грн видатки споживання, 6,2 тис. грн видатки розвитку);

оплату за проведення корекційно-розвиткових занять і придбання спеціальних засобів корекції для слухачів інклюзивних груп закладів професійної (професійно-технічної) освіти, які здобувають поряд з професією загальну середню освіту – 4 947,8 тис. грн (кількість слухачів інклюзивних груп – 286 осіб по 17,3 тис. грн в середньому на одну особу, з яких – 11,3 тис. грн видатки споживання, 6 тис. грн видатки розвитку);

придбання спеціальних засобів корекції для слухачів, які навчаються в інклюзивних групах закладів професійної (професійно-технічної) освіти після здобуття повної загальної середньої освіти (видатки розвитку) – 1 824 тис. грн (кількість слухачів інклюзивних груп – 304 осіб по 6,0 тис. грн в середньому на одну особу).

Крім того, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1106-р відбувся розподіл резерву освітньої субвенції та нерозподілених видатків освітньої субвенції для територій Донецької та Луганської областей, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, між місцевими бюджетами за бюджетною програмою 2211190 «Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам» у 2019 році. Виходячи з цього на 2020 рік виділено на придбання обладнання для спеціальних шкіл та навчально-реабілітаційних центрів, в яких навчаються сліпі, із зниженим зором, глухі діти - 44 272 тис. грн.

Щодо вирішення питання дистанційного навчання вчителів та інших працівників

МОН листом від 12.06.2020 № 1/9-323 поінформувало заклади післядипломної освіти щодо проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників в умовах послаблення карантинних обмежень.

Так, типовими програмами підвищення кваліфікації педагогічних працівників передбачено проведення занять за очною та/або очно-дистанційною формами. З метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) рекомендуємо в умовах послаблення карантинних обмежень продовжити проведення занять (семінарів, тренінгів та ін.), запланованих для очної форми навчання, з використанням дистанційних технологій.

Пропонуємо під час планування тематики варіативних модулів максимально враховувати актуальні питання організації освітнього процесу в умовах карантинних обмежень (наприклад: засоби онлайн-навчання, методи взаємодії з учнями та оцінювання під час навчання з використанням дистанційних технологій, технологія змішаного навчання, проведення систематизації знань в умовах дистанційного навчання, коригувальне навчання тощо), а також позитивний досвід педагогів-практиків.

Щодо встановлення стимулюючих виплат вчителям, викладачам закладів освіти за роботу в умовах дистанційного навчання

Про особливості оплати праці працівників закладів та установ освіти на період карантину Міністерство освіти і науки України інформувало керівників департаментів (управлінь) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій, закладів і установ освіти листами від 13.03.2020 № 1/9-161, від 17.03.2020 № 1/9-162 (спільно з ЦК профспілки), від 23.03.2020 № 1/9-173.

Відповідно до Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15.04.1993 № 102 (зі змінами), оплата праці педагогічних працівників установ і закладів освіти провадиться виходячи із встановлених ставок заробітної плати (посадових окладів) з урахуванням підвищень, фактичного обсягу педагогічної роботи, доплат та надбавок. Встановлена при тарифікації заробітна плата виплачується щомісячно незалежно від кількості тижнів і робочих днів у різні місяці року.

Вчителям, викладачам закладів освіти, які на період карантину були переведені на роботу в гнучкому та/або дистанційному режимі виплачувалась заробітна плата на загальних підставах з розрахунку заробітної плати, встановленої при тарифікації.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005 № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів

працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ», який розроблений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» керівникам закладів надано право у межах фонду заробітної плати, затвердженого в кошторисах доходів і видатків, установлювати працівникам цих закладів конкретні розміри посадових окладів та доплат і надбавок до них. Зокрема, працівникам закладів освіти, які проводять заняття в умовах дистанційного навчання, керівником закладу може бути встановлена надбавка за складність і напруженість у роботі у розмірі до 50 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати, тарифної ставки).

Заступник Міністра

Світлана ДАНИЛЕНКО